

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 05/VIII/2005
K(2005) 2963/1 slutlig

KOMMISSIONENS YTTRANDE

av den 05/VIII/2005

**med tillämpning av artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/37/EG
angående de svenska myndigheternas förbud mot köttkvarnar av märket Mado**

MD-2004-85

KOMMISSIONENS YTTRANDE

av den 05/VIII/2005

**med tillämpning av artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/37/EG
angående de svenska myndigheternas förbud mot köttkvarnar av märket Mado**

MD-2004-85

(Text av betydelse för EES)

1. DE SVENSKA MYNDIGHETERNAS ANMÄLAN

Enligt artikel 2.1 i direktiv 98/37/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om maskiner skall medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att se till att maskiner som omfattas av direktivet endast får släppas ut på marknaden eller tas i bruk om detta inte medför risk för personers hälsa och säkerhet, samt, i förekommande fall, husdjur och egendom, under förutsättning att maskinerna har installerats och underhålls på riktigt sätt samt används för avsett ändamål.

I artikel 7.1 i direktivet fastställs att när en medlemsstat konstaterar att en maskin med CE-märkning som används på avsett sätt kan äventyra människors och eventuellt husdjurs och egendoms säkerhet, skall den vidta alla lämpliga åtgärder för att avlägsna maskinen från marknaden och förbjuda att den släpps ut på marknaden och tas i bruk samt begränsa dess fria rörlighet. Medlemsstaten skall omedelbart underrätta kommissionen om varje sådan åtgärd och ange skälen för beslutet.

Den 20 januari 2003 anmälde Sverige till kommissionen att Arbetsmiljöverket den 25 november 2002 fattat beslut om att förbjuda utsläppande på marknaden av köttkvarnar av märket Mado, typ MEW-620, -621 och -623, försedda med manöverdon i form av en fotpedal. Maskinerna har tillverkats av Maschinenfabrik Dornhan GmbH, Balmerstraße 10, DE-72175 Dornhan-Schwarzwald, Tyskland.

Enligt artikel 7.2 i direktivet skall kommissionen, efter samråd med de berörda parterna, ange om den anser att åtgärden var befogad. Om kommissionen konstaterar att åtgärden var befogad skall den underrätta medlemsstaterna om detta, så att de kan vidta lämpliga åtgärder beträffande den aktuella maskinen i enlighet med skyldigheterna i artikel 2.1.

2. SKÅL FÖR DEN SVENSKA ÅTGÄRDEN

De svenska myndigheterna angav att beslutet fattats efter en undersökning av flera olycksfall i arbetet som inträffat i samband med rengöring av köttkvarnar försedda med ett rörligt manöverdon i form av en fotpedal. Maskinen hade styrts med hjälp av fotpedalen för att göra det lättare att demontera skärverktygen och användarna hade fått allvarliga skador då de kommit i kontakt med knivarna.

De svenska myndigheterna grundade sitt beslut på det faktum att maskinen inte uppfyllde de grundläggande hälso- och säkerhetskraven i bilaga I till direktiv 98/37/EG: Punkt 1.1.2 om principer för integration av säkerheten, punkt 1.2.2. om manöverdon och punkt 1.3.7 om förhindrande av risker i samband med rörliga delar.

3. MASKINTILLVERKARENS KOMMENTARER

Den 17 september skrev kommissionen till tillverkaren och bad denne kommentera Arbetsmiljöverkets förbud. Tillverkaren svarade per brev den 7 oktober 2004 och framhöll att det i instruktionerna som följde med maskinen stod att huvudströmbrytaren måste stängas av och säkras med säkerhetslås innan skärverktygen demonterades för rengöring, för att förhindra att manöverdonet användes. Tillverkaren påpekade också att användningen av fotpedalen inte utgjorde någon fara för användarna om maskinen användes enligt instruktionerna. Tillverkaren ansåg att olyckorna som de svenska myndigheterna hade rapporterat om berodde på att maskinen inte använts på rätt sätt.

4. KOMMISSIONENS YTTRANDE

Kommissionen konstaterar att enligt punkt 1.3.7 i bilaga I till direktiv 98/37/EG skall maskiners rörliga delar vara konstruerade, utförda och placerade så att risker undviks eller, i de fall då risker ändå finns, vara försedda med skydd eller skyddsanordningar så att all risk för kontakt som kan leda till olyckor förhindras. I punkt 1.3.8 krävs att de skydd som är avsedda att skydda utsatta personer mot risker med sådana rörliga delar som ingår i själva arbetsprocessen, t.ex. skärverktyg, skall vara fasta eller där fasta skydd inte är möjliga, öppningsbara och försedda med en förregling enligt punkt 1.4.2.2 B. I normal drift går det inte att komma åt skärverktygen på den maskin som de svenska myndigheterna förbjudit. Om maskinen startas då den demonteras för rengöring finns det dock risk för att användarna kan komma i kontakt med knivarna och skada sig.

Kommissionen noterar att tillverkaren har tagit hänsyn till kravet i punkt 2.1 i bilaga I om anvisningar för rengöring av maskiner för bearbetning och hantering av livsmedel. Tillverkaren har emellertid inte tagit vederbörlig hänsyn till kravet i punkt 1.1.2 i bilaga I. I detta krav fastställs att integrerade skyddsåtgärder är viktigare än information till användarna. I kravet framhålls att syftet med sådana skyddsåtgärder skall vara att undanröja alla olycksrisker under maskinens förväntade livslängd, i vilken ingår sammansättnings- och nedmonteringsfaserna, även om olycksriskerna uppstår till följd av onormala situationer som kan förutses. Vidare anges att vid konstruktion och tillverkning av maskiner skall tillverkaren inte bara ta hänsyn till normal användning av maskinerna, utan även till sådan annan användning som skäligen kan befaras.

Uppgifterna från de svenska myndigheterna, som bekräftats av en oberoende expert, visar att det ofta är svårt att demontera skärverktygen för den dagliga rengöringen, men att det går lättare om man helt kort använder fotpedalen. Även om sådan användning av fotpedalen utsätter användaren för allvarliga skaderisker och är förbjuden enligt bruksanvisningen, kan den förutses såvida inte maskinen är utformad och konstruerad på ett sätt som gör det omöjligt att använda fotpedalen i detta läge. Nödvändiga skyddsåtgärderna kan vidtas till en rimlig kostnad. En rad tillverkare har släppt ut köttkvarnar på marknaden som utformats så att manöverdonet inte går att använda medan skärverktygen demonteras.

Mot bakgrund av kommentarerna från de berörda parterna och den framlagda tekniska dokumentationen, samt efter att ha inhämtat oberoende experthjälp, anser kommissionen att köttkvarnar av märket Mado, typ MEW-620, -621 och -623, som är försedda med manöverdon i form av en fotpedal och som inte utformats så att manöverdonet spärras medan skärverktygen demonteras, inte överensstämmer med de grundläggande hälso- och säkerhetskraven i punkterna 1.1.2, 1.3.7 och 1.3.8 i bilaga I till direktiv 98/37/EG, och att

denna bristande överensstämmelse medför en allvarlig skaderisk för personer som använder maskinen om de kommer i kontakt med skärverktygen.

Efter att ha följt det förfarande som föreskrivs finner kommissionen därför att de svenska myndigheternas förbud är befogat.

Utfärdat i Bryssel den 05/VIII/2005

*På kommissionens vägnar
Günter Verheugen
Kommissionens vice ordförande*